

1 Hvad rager kommunen og byrådet mig?

I dette kapitel skal du møde Per og Susanne og deres familie. De er et godt eksempel på en familie, der er i kontakt med kommunen – men ofte uden at de selv opdager det.

Per er 40 år og bor i Nordsjælland med sin kone og deres tre børn. Hans forældre bor på Fyn, hvor han selv er født og opvokset. Da Per for et par år siden flyttede til Nordsjælland fra Indre Nørrebro, skulle han flytte folkeregisteradresse på kommunens borgerservice. Ved samme lejlighed skulle den mindste have en daginstitutionsplads, og de to store skulle indskrives i den lokale folkeskole.

Daginstitutionen var noget pebret i prisen, men den venlige medarbejder i Borgerservice kunne oplyse om, at det skyldes de gode normeringer i kommunen. Det havde været magtpåliggende for byrådet i kommunen at skaffe flere pædagoger i daginstitutionerne – en politisk prioritering, man var enige om lokalt. Der var også snak om, at maden i vuggestuen skulle være økologisk, men der var vist ikke helt politisk flertal for det i byrådet, da det ville være dyrere for kommunen.

Den lokale folkeskole ligger tæt på familiens hjem, og børnene kan cykle i skole. Per sy-

nes imidlertid, at cykelstierne godt kunne være bedre og mere trafiksikre.

De to ældste børn, Wilma og Anton, er glade for håndbold, og Per har sagt ja til at være frivillig træner for deres hold i den lokale håndboldforening. Det foregår i den lokale hal, som lige har fået nyt tag. "Det trængte efter rigtig mange år," fortæller halinspektøren, som står for rengøringen i hallen, og hvad der ellers er af småopgaver med at holde sådan en hal kørende. Håndboldforeningen får penge af kommunen til at lave aktiviteter for børn og unge i området, og hallen får tilskud til de fysiske rammer. "Men de kunne godt hoste op med lidt flere midler," mener halinspektøren.

Familien flyttede til kommunen, fordi et stort lokalplanlagt område var blevet udlagt til industri. Her ligger Toms chokoladefabrik, hvor Per arbejder. Fabrikken flyttede til kommunen, fordi rammerne for virksomhedens fysiske udviklingsmuligheder er gode her.

Susanne, der er gift med Per, arbejder i kommunens "park og vej-afdeling", hvor de holder alle de grønne arealer rundtom i kommunen. Susanne elsker at arbejde ude hele året, og hun synes, at det er dejligt at være med til at

vedligeholde naturen i kommunen og gøre byerne pæne at se på. Susanne er stolt over at bo i en kommune, hvor byrådet prioriterer penge til at holde de grønne områder pæne.

Pers mor, Inga, er frisk. Hun tager på aktivitetsscentret på Fyn, hvor hun og hendes mand, Jørgen, bor. I kommunens aktivitetsscenter kan man dyrke yoga og få en frokost med veninderne. Og hver tirsdag og torsdag går hun til morgensvømmning i den kommunale svømmehal.

Jørgen har for nylig brækket benet og går til genoptræning i det kommunale genoptræningstilbud. Lokalerne, hvor han går til genoptræning, er noget gamle, men de ældre mænd, der går på holdet, hygger sig sammen efter træningerne med en kop kaffe. Jørgen er ikke sådan en, der brokker sig, men han kunne måske godt tænke sig, at der var lidt bedre plads mellem træningsmaskinerne, men hans fysioterapeut, synes han, er rigtig sød og dygtig. Og når hun roser ham, så går det alligevel.

Per, Susanne og børnenes liv i én kommune og hans forældres i en anden kommune minder nok meget om vores alle sammens hverdag. Vi har kommunen inde på livet hele tiden, og byrådets prioriteringer har betydning for os alle. Vi opdager det måske bare ikke, fordi det ikke er de store principielle, ideologiske diskussioner, som er på spil i den kommunale hverdag. Det er nok sådan, at når vi taler sammen om politik i klassen eller i frikvarteret, så er det ofte de store linjer, vi snakker om: Flygtninge/indvandrere, klima, kriminalitet osv. Ellers opdager vi sjældent, at vi forholder os til den lokale politik. For byrådspolitik er faktisk sprængfyldt med politiske dilemmaer, prioriteringer, valg og ideologiske overvejelser, som hver især påvirker os alle på godt og ondt. Det er derfor, det er vigtigt at forholde sig til sit byråd og til den lokale implementering af serviceniveauet i velfærdsstaten. Det er nemlig ikke lige meget, hvor der bliver bygget et højhus,



Per og Susanne nyder livet i deres kommune.

hvor meget det skal koste at spille fodbold, om de ældre har et godt og indholdsrigt liv, om der er en skaterbane, hvor mange sosu-assistenten der skal være ansat i ældreplejen, eller om folkeskolen får penge til at levere god undervisning.

Og lige om lidt venter endnu et kommunalvalg – eller rent faktisk 98 af slagsen. Temaet for årets kommunalvalg vil nok blive de store emner, som også fylder noget på den landspolitiske scene. Minimumsnormeringer står højt på dagsordenen, ikke mindst på grund af en aktiv forældrebevægelse. Desuden vil klimaet nok også indtage en central rolle. Flere byråd vil sætte fokus på at nedbringe CO₂. Det gælder ikke mindst ved indkøb og forbedringer af ejendomsmassen.

Coronaåret kan også komme til at påvirke byrådspolitikken. Det er første valg efter krisen, hvor partierne kan få et fingerpeg om, hvordan vælgerne mener, at krisen er blevet håndteret. Selv om coronakrisen i høj grad har været håndteret fra Christianborg, så er en stor del af implementeringen foregået i de enkelte kommuner.

Ud over de store linjer, så vil valget i 2021 endnu en gang komme til at handle om det, der lige præcis er aktuelt der, hvor du bor. Og det kan være alt fra støjregulativer til planlægning af et nyt højhus i midtbyen. Sådanne sager kan skubbe balancen mellem partierne, og det bliver rigtig spændende, hvor mange steder det sker.

Opgaver til kapitel 1

1. Brainstormøvelse: Hvornår har du sidst været i kontakt med kommunen? – og hvornår blev du i din hverdag sidst ramt af byrådets prioriteringer?
2. Udvalg et konkret område i din kommune, som du vil undersøge. (Det kan være alt fra penge til den lokale idrætsforening til antallet af pædagoger i børnehaven). Send en mail til lokale byrådspolitikere, og spørg dem om, hvorfor de har prioriteret, som de har. Du kan finde byrådets medlemmers mailadresser på kommunens hjemmeside.
3. Hvilke områder i din kommune kunne du godt tænke dig blev opprioriteret? Prøv at lave en liste. Lav samtidig en liste med områder, som, du mener, kan nedprioriteres.
4. Hvis du havde 1 million, som du kunne bruge, hvor du ville i kommunen, hvad ville du så bruge den på? Og hvorfor?